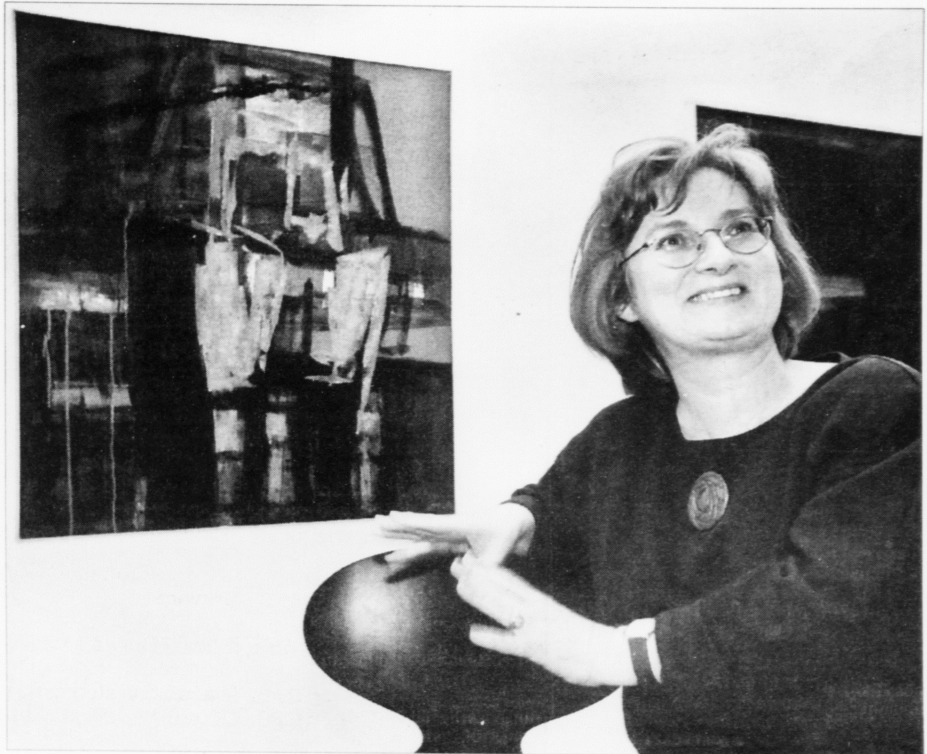

- Tráðurin, ið gongur ígjøgnum meg-
inpartin av míni list, er havið og tón-
leikurin, sigur Jóna Rasmussen
Mynd: Jens Kr. Vang

Jóna Rasmussen einkarframsýning í Listasavni Føroya:

Sjómanskona og listakvinna

- Framsýningin er ein sjálvsmynd. Ein útlevering av mær sjálvari og mínum kenslum, sigur Jóna Rasmussen, listakvinna og sjómanskona, ið fyrstu ferð sýnir fram einsamøll

Turið Kjølbó

- Íblásturin kemur alla staðni frá. Úr nærumhvørvinum, úr huglagnum í samfelagnum, frá eini sanglotu ella einum moti. Frá einum biltúri ella eini telefonsamrøðu. Íblásturin stavar onkursvegna úr tí fjara. Hann myndar longsulín.

- Eg súgvi alt til mín, øll inntrykk, og nógv brúki eg aftur - um aftur og umaftur. Eitt málalýsi eg sá sum ung genta hevur gjørt varandi inntrykk á meg. Ta myndina havi eg tekna í nógvum frábrigdum.

- Eg lurti ikki eftir tónleiki, tá ið eg arbeiði. Tá skal vera friður. Men kortini er tónleikurin eins og sjóðið frá havinum til í assosiasjónum aftan fyri tað, eg geri, sigur Jóna Rasmussen.

Jóna Rasmussen, ið er fødd í 1946, er av kendari lista- og tónleikaæt í Havn. Abbin var Christian Guttesen, vanliga nevndur Kisan og pápin Jens Fr. Guttesen. Maður Jónu, Ingolf, er sjómáður. Børnini eru Jens Pauli og Sigrið, ið hevur

gjørt seg galdandi á tónleikaøkinum.

- Sum smágenta kom eg nógv inn til onnu og abba á Tinghúsvegnum. Abbi stjórnaði Havnar Hornorkestri, GHM, og málaði á einum staffeli í stovuni. Hann gjørdi naturalistiskar myndir, eg sá, hvussu hann arbeiðdi og fekk hug sjálv at royna.

- Sum barn fekst eg mest við at tekna, eg havi í grundini altíð teknað og verið kreativ á nógvum økjum. Longu sum fjúrtan ára gomul málaði eg abstrakt. Minnst eg gekk fram við Pakkhúsinum, tá ið pápi sendi meg út við rokningum fyri Shell, og sá allar kassar, sum stóðu stáplaðir har. Kassarnir hava fylgt mær síðani, og ganga aftur í nógvum, eg máli.

Undirvising

Tólv ára gomul sá Jóna eina lýsing í Dimmu, har tað varð sagt, at Ingálvar av Reyni hevði listaskúla.

- Tað vildi eg sleppa at royna, men eg var ov ung. Eg helt, at skúlin var komin

fyrir at verða, men hann var tíværri bara tann eina veturin.

Fyri nokrum árum síðani fekk Jóna serligan áhuga fyri møguleikunum í ymiskari grafiskari tøkni.

- Vit búðu seks ár í Grønlandi og har gjørdi eg nógv ar skitsur. Heimkomin aftur sá eg, at Olivur við Neyst, listamaður, hevði undirvising í Kvøldskúlanum. Eg meldaði meg til fyrri at fáa at vita, hvar er fleyt. Síðani havi eg eisini gingið til undirvising hjá Torbjørn Olsen.

Hon hevur verið á skeiðum í Danmark í grafikki og havt lærarar sum Ib Agger og Bjarne Aggerbo, men serliga hevur hon arbeitt sjálv við egnu koparstungupressu síni og á Tórshavnar Listaskúla, har hon hevur undirvist í grafikki seinastu fimm árin.

Tað ræður

bara um at tora

Hetta er fyrstu ferð, Jóna Rasmussen sýnir fram einsamøll, men annars hevur hon tikið lut á nógvum framsýningum saman við

øðrum, bæði í Føroyum og uttanlands. Í lötuni sýnir hon fram á stóru føroysku framsýningini á Den Frie Keypmannahavn.

- Tá ið tú sýnir fram saman við øðrum, kanst tú lættari krøgva teg. Sýnir tú fram einsamøll, útleverar tú teg sjálva nógv meiri. Hetta er nakað djúpt persónligt. Eg eri rættiliga sjálvkritisk. Hevði eg ikki verið tað, hevði eg langt síðani sýnt fram einsamøll.

- Tá ið eg havi sent verk inn til framsýningar, hava sensurnevndirnar altíð valt tær abstraktu burtur úr, og so er linjan líkasum lögð, sigur Jóna Rasmussen.

Verkini, Jóna hevur við á framsýningini í Listaskálanum, eru 95 tali, málningar og grafikkur, og eru øll evnað seinastu árin.

- Yvirskriftin á framsýningini vildi eg sagt er; sjálvsmynd ella longsul. Í øllum førum kenslur. Tað kann vera tankar í sambandi við eina telefonsamrøðu við mannin. Er fiskiskapurin góður sást tað aftur í myndunum. Tá ið heimkoman

nærkast máli eg í bjartari litum. Og tá ið hann kemur heim verða myndirnar glaðari. Eg siggi alt í myndum. Skip í havsbrúnni ella við bryggju. Vár. Náttúru. Tónar, børn, og hugløg.

Ert tú ein droydari?

- Tað má eg vera, tí eg droymi meg mangan burtur í myndum. Men samstundis haldi eg eisini, at eg havi jarðarforbindils. Onkursvegna er tað ein kombinasjón av báðum. Í mínum lívi eru so nógvir mótsetningar, og tað vil so vera, tá ið eg fáiast við list og samstundis havi ein mann, sum siglir.

Listin er yrkið hjá Jónu Rasmussen burturav. Hon er útbúgvin sjúkrahúslaborantur, men hevur bert í tvey ár tilsamans arbeitt í tí yrkinum.

- Tað hevur avgjørt nakað at siga fyrri mína list, at eg havi ein mann, sum siglir. Tað at hann siglir, hevur sett nakað í gongd í mær. Eg brúki hvønn minutt, hann er burtur, keði meg aldrin og tíðin røkkur ikki til. Eg hugsi nærum í bláum og mín fyrsti málningur var

myrka bláur. Blái liturin er vorðin sterkari við árunum.

Einfaldsgeri

Millum myndirnar á framsýningini eru fimm krunkasvartar, hon nevnr Myrkari enn svart. Hesar eru máladar í 1994 og sýmbolisera svartskygnið, ið lá yvir allar Føroyar.

- Vit vóru í eini djúpari og svárrari kreppu, og hon gav mær íblástur til myndirnar. Eg einfaldsgeri allar myndirnar, men í allari processini, sum er til inni í mær og sum koma fram á myndunum so við og við, er tann sýmbolikkurin, eg vil hava fram. Hóast eg brúki bara eina flatu, ligga nokur lög í myndini, sum eru partar av allari processini. Eg eri væl greið yvir, at tað er trupult hjá áskoðaranum at siggja logini og tí havi eg altíð ein titil við.

Framsýningin letur upp í Listaskálanum í dag kl. 16.00 og er opin til 2. mai.